«آرمان ملی» تحولات درباره توافق هسته‌ای را بررسی می‌کند:

احیای دیپلماتیک برجام از بروکسل تا تهران

رایزنی انریکه مورا در ایران و جوزپ بورل در آمریکا

وزیر امور خارجه: گفت‌وگوها مثبت بود و طی دو هفته آینده در بروکسل ادامه پیدا می‌کند

آرمان‌ملی- حمید شجاعی: رایزنی‌های برجامی برای احیای توافق هسته‌ای از تهران تا بروکسل و مسکو و از بروکسل تا واشنگتن ادامه دارد و همه طرف‌ها در تلاشند تا به هر نحوی که شده فضا را برای آغاز هر چه زودتر مذاکرات دور هفتم احیای برجام آماده کنند. در همین راستا نیز همان‌طور که از پیش گفته شده بود، انریکه مورا معاون دبیرکل سرویس اقدام خارجی اتحادیه اروپا در سفرش به تهران با علی باقری‌کنی معاون سیاسی وزیر امور خارجه کشورمان به بحث و گفت‌وگو پیرامون برجام پرداخت و به لزوم از سرگیری مذاکرات تاکید کرد. در همین راستا و در ماموریتی متناظر جوزپ بورل مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا نیز به واشنگتن سفر کرده تا با آنتونی بلینکن وزیر امور خارجه آمریکا در حوزه برجام به گفت‌وگو بنشیند. این درحالی است که طی روزهای اخیر برخی کشورها تلاش کردند با اتخاذ موضع‌گیری سخت و تهدید به اینکه «در صورت عدم بازگشت ایران به برجام تمام گزینه‌ها روی میز است» ایران را برای از سرگیری مذاکرات وین تحت‌فشار قرار دهند. چنانکه جن ساکی سخنگوی کاخ سفید اخیرا گفته «اگر ایران درقبال خواسته‌هایش چیز کمتری ارائه دهد، مذاکره به جایی نمی‌رسد.» با این حال سفرهای اخیر برجامی بارقه‌های امیدی را برای احیای برجام ایجاد کرده است. باید دید این تحولات و سفرهای دیپلماتیک درنهایت چه نتیجه‌ای در برخواهد داشت.

تحرکات دیپلماتیک برای احیای برجام

همه در تکاپو برای احیای برجام و تسریع در آغاز مذاکرات هستند و در این راستا شاهد سفرهای گوناگون دیپلماتیک از سوی طرف‌های مختلف این توافق و همچنین برخی نهادهای هماهنگ‌کننده هستیم. واقعیت امر بر این است که طرفین به‌رغم امیدوارکننده و سازنده خواندن مذاکرات برجامی در شش دور گذشته، نتوانستند هیچ توافقی بین ایران و کشورهای ۱+۴ شکل دهند تا مذاکرات با یک وقفه ۴ ماهه روبه‌رو شود. با این حال اکنون که دولت در ایران عوض شده و رویکرد تهران در سیاست خارجی و تیم مذاکره تغییر یافته است هنوز هم طرفین برجام خواستار از سرگیری مذاکرات در وین برای احیای توافق، برداشته شدن تحریم‌ها و بازگشت آمریکا به برجام هستند. مساله‌ای که هر چند گفته‌های بسیاری درخصوص آن مطرح شده اما هنوز قدمی عملی در راستای آن برداشته نشده است. با این حال تحرکات بسیاری طی هفته‌ای که گذشت و احتمالا در روزها و هفته‌های پیش‌رو پیرامون برجام شاهد بوده و خواهیم بود. چنانکه سخنگوی وزارت امور خارجه کشورمان نیز در هفته گذشته به این مساله تاکید کرده بود که در روزهای آینده شاهد تحرکات دیپلماتیک بیشتری در حوزه برجام خواهیم بود. در همین راستا تحرکات و سفرهایی در راستای موافقت و مخالفت با برجام طی چند روز گذشته انجام شده است. از دیدار نفتالی بنت نخست وزیر رژیم صهیونیستی با مقامات آمریکایی در جهت فشار بیشتر بر ایران و عدم احیای برجام و توافق و سفر انریکه مورا مذاکره‌کننده ارشد اتحادیه اروپا به تهران و دیدار با معاون سیاسی وزیر امور خارجه کشورمان گرفته تا سفر جوزپ بورل مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا به واشنگتن برای اقناع مقامات آمریکایی درجهت توافق هسته‌ای بخشی از این تحرکات را تشکیل داده است. این درحالی است که با وجود تغییر دولت در ایران و تغییر نگاه کلی در سیاست خارجی مقامات کشورمان از رئیس‌جمهور گرفته تا مسئولان در دستگاه دیپلماسی همواره بر احیای برجام و بازگشت به مذاکرات تاکید داشته‌اند. چنانکه امیرعبداللهیان وزیر امور خارجه اخیرا گفته که درنهایت در آینده‌ای نزدیک به جمع‌بندی خواهیم رسید و به برجام بازخواهیم گشت. این درحالی است که سخنگوی جوزپ بورل گفته «به محض توافق همه طرف‌ها و دریافت پاسخ تهران و واشنگتن، آماده تشکیل جسله مذاکره‌کنندگان هستیم.» با این حال آنچه مسلم است سفر اخیر انریکه مورا به تهران بیانگر این است که اروپایی‌ها می‌خواهند اضطراری بودن مساله از سرگیری گفت‌وگوها با ایران را با مقام‌های این کشور مطرح کنند. لذا مذاکره‌کننده ارشد اتحادیه اروپا نیز با هدف یادآوری فوریت از سرگیری مذاکرات به ایران، به تهران سفر کرده است. حال که تحولات پیرامون برجام به نقاط جدیدتری رسیده و به نظر می‌رسد طرفین توافق به برداشت مشترکی از توافق البته تا حدی رسیده‌اند، باید دید آغاز مذاکرات چه زمانی خواهد بود و نتیجه آن چه خواهد شد.

دیدار «باقری»- «مورا»

پنج‌شنبه که معاون سرویس اقدام اتحادیه اروپا که برای رایزنی درباره روابط دوجانبه، موضوعات منطقه‌ای از جمله تحولات در افغانستان و یمن و نیز مذاکرات برای لغو تحریم‌های ظالمانه به تهران سفر کرده بود با معاون سیاسی وزارت امور خارجه دیدار و گفت‌وگو کرد. در این ملاقات علی باقری با تاکید بر اینکه ایران همواره ثابت کرده که یک بازیگر مسئول در عرصه بین‌المللی است، در حالی که رفتار طرف مقابل نشان می‌دهد که با مسئولیت‌پذیری فاصله معناداری دارد، اظهار داشت: هر طرف که مسئولیت‌پذیری بیشتری از خود نشان دهد، به میز مذاکره نزدیک‌تر است. وی با اشاره به اینکه برای ایران دستیابی به نتایج ملموس موضوعیت دارد، گفت: ایران برای مذاکرات جدی که نتیجه آن توافق عملی و نه توافق کاغذی باشد، همواره آماده است. معاون سیاسی وزارت امور خارجه با اشاره به این موضوع که تردید جدی در مورد اراده واقعی آمریکا برای انجام تعهداتش وجود دارد، از بی‌عملی طرف‌های اروپایی در اجرای تعهدات خود ذیل برجام انتقاد نموده و بر ضرورت مسئولیت‌پذیری آنها تاکید کرد. در این دیدار همچنین درخصوص روابط کشورمان و اتحادیه اروپایی، بر ارتقای روابط فیمابین تاکید شد و قرار شد در گفت‌وگوهای آتی در بروکسل، سرفصل‌ها و زمینه‌های عملی گسترش روابط مورد بحث و تبادل نظر قرار گیرد. باقری همچنین در حوزه مسائل و موضوعات مهم منطقه از جمله تحولات افغانستان نیز ضرورت مسئولیت‌پذیری اتحادیه اروپایی خصوصا در ارتباط با وضعیت انسانی مردم افغانستان از جمله وضعیت بی‌جاشدگان و آوارگان را مورد تاکید قرار داد. در پایان این دیدار مقرر گردید، رایزنی‌های دو طرف درخصوص موضوعات مورد علاقه طرفین در روزهای آینده در بروکسل ادامه یابد.

رایزنی تهران- مسکو

در پی ازسرگیری گفت‌وگوهای ایران و اتحادیه اروپایی که از پنج‌شنبه میان معاون سیاسی وزیر امور خارجه و انریکه مورا معاون دبیرکل سرویس اقدام خارجی اتحادیه اروپا در تهران انجام شد، وزرای امور خارجه جمهوری اسلامی ایران و فدراسیون روسیه نیز در یک گفت‌وگوی تلفنی به رایزنی و تبادل‌نظر پرداختند. وزیر امور خارجه کشورمان در این گفت‌وگوی تلفنی تاکید کرد که گفت‌وگوها با مورا مثبت بوده و دو طرف ضمن ابراز رضایت، برای تداوم آن ابراز آمادگی کرده‌اند. حسین امیرعبداللهیان بیان کرد: گفت‌وگوهای جاری با انریکه مورا متمرکز بر یافتن راه‌حل‌های عملی برای رفع مشکلات و بن‌بست کنونی در وین است که به دلیل مواضع و رویکرد تعهدگریز واشنگتن در رفع کامل و موثر تحریم‌های یک‌جانبه و غیرقانونی این کشور به‌وجود آمده است. وی تاکید کرد: دو طرف در پایان گفت‌وگوهای امروز توافق کردند رایزنی‌ها طی دو هفته آینده در بروکسل میان معاون سیاسی وزیر امور خارجه و مورا ادامه پیدا کند.

مطهری‌های پارلمان خبرساز هستند، چه علی چه اردشیر

دو سال حبس برای نماینده افشاگر!

اقدامات نمایندگان در تضاد با طرح صیانت از فضای مجازی است

آرمان‌ملی - مطهره شفیعی: ظاهرا مطهری‌های مجلس همیشه خبرساز هستند، از علی مطهری که مواضعش سبب خشم دلواپسان و حمله به او می‌شد تا اردشیر مطهری در مجلس یازدهم که مانند علی مطهری صراحت دارد، به زندان محکوم و شایعه قاتل بودنش در فضای مجازی مطرح می‌شود که البته تکذیب شد. روز پنج‌شنبه برخی سایت‌های خبری خبر دادند: «اردشیر مطهری نماینده مجلس دوره یازدهم از حوزه انتخاباتی گرمسار، آرادان، ایوانکی، از سوی شعبه ۱۰۵۷ دادگاه کارکنان دولت تهران به اتهام نشر اکاذیب و تهمت و افترا به افراد عادی و راه‌اندازی کانال غیر قانونی و ضد انقلاب «حساب کشی» به دو سال حبس تعزیری محکوم شد.» آمده است که «به دلیل جایگاه اجتماعی متهمان این پرونده ۱۵ ماه از ۲۴ ماه حبس آقای اردشیر مطهری به مدت سه سال معلق می‌شود تا در صورت عدم ارتکاب جرایم عمدی موجب حد، قصاص، دیه و... محکومیت تعلیقی بلااثر گردد. گفتنی است این حکم قابل تجدیدنظرخواهی است.

ماجرا چه بود؟

ماجرا از این قرار است که خردادماه سال گذشته دادستان شهرستان گرمسار در نامه‌ای به حجت‌الاسلام منتظری دادستان کل کشور نوشت: از حدود ۲ سال پیش یک کانال تلگرامی در سطح استان سمنان به‌ویژه شهرستان گرمسار شروع به فعالیت کرد که هدف خود را افشاگری برخی مفاسد اعلام کرده بود اما با گذشت زمان طرح مسائل غیرواقعی از جمله مسائل اخلاقی توسط این کانال، شیرازه و اساس بسیاری از خانواده‌ها را مورد آسیب جدی قرار داد که تاکنون بیش از ۳۰ فقره شکایت علیه این کانال به ثبت رسیده است. افشین داش محمدی ادامه داد: طبق بررسی‌های انجام شده، ادمین و هدایت‌کننده اصلی این کانال، آقای... است و چون طبق تبصره ذیل ماده ۶۷ قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی، احضار نامزدهای نمایندگی مجلس شورای اسلامی تا پایان انتخابات ممنوع است، به محض اتمام انتخابات احضار و در صورت لزوم، جلب این فرد در دستور کار جدی دادسرا خواهد بود. اشاره دادستان گرمسار به «اردشیر مطهری» نماینده انقلابی گرمسار در مجلس یازدهم است که از او به عنوان ادمین کانال «حساب کشی ۲۱» نام برده می‌شود.

عبور از خط قرمز صیانت!

یک بام و دو هوا مصداق بارز بهارستان یازدهم در این ایام است. مجلسی که تمام هم‌وغم خود را در محدودیت تعریف کرده است، مانند طرح صیانت از کاربران فضای مجازی! طرحی که نارضایتی‌های زیادی در جامعه ایجاد کرده و کمپینی در فضای مجازی برای اعلام مخالفت با این طرح فعالیت می‌کند اما ظاهرا مجلس توجهی به این مخالفت‌ها ندارد چنانکه مرتضی آقاتهرانی رئیس کمیسیون فرهنگی مجلس با بیان اینکه درخصوص بحث هشتاد و پنجی شدن طرح صیانت از کاربران فضای مجازی در یک روز ۲۰ هزار فحش به من داده شد، گفته است: «در یک روز ۱۲۰ هزار پیج علیه ما راه انداختند، اگر ۱۰۰ میلیارد پیج هم ساخته شد ما کار خودمان را خواهیم کرد. چراکه ما به راه خودمان یقین داریم، پای اعتقادات بایستیم کار فناورانه ما از همه کشورهای جهان بهتر خواهد بود. در صورتی که بهتر فکر کنیم، خیلی بیشتر از اینها می‌توانیم عمل کنیم، من هم در کمیسیون فرهنگی قول می‌دهم از فعالیت‌های شما حمایت می‌کنم.» اظهارات آقاتهرانی نمایانگر آن است که مجلس را خانه ملت نمی‌دانند و هر آنچه جمع محدود همفکران خودشان لازم بدانند را تصویب و اجرایی می‌کنند. اکنون هم یکی از نمایندگان مجلس که در همه جلسات با آقاتهرانی رخ‌به رخ می‌شود به اتهامی که مربوط به فضای مجازی است به دو سال حبس تعزیری محکوم می‌شود که نمایانگر عدم هماهنگی نمایندگان در محدودسازی فضای مجازی است. اردشیر مطهری بارها مخالفت خود را با محدوسازی‌های دلواپسان در مجلس مطرح کرده و چندی قبل در مخالفت با طرح صیانت از کاربران فضای مجازی در صفحه رسمی توئیتر خود نوشت: «من با طرح انسداد کلیه پیام‌رسان‌های خارجی مخالفم. این طرح‌ها اولویت کشور نیست. معیشت بد فعلی را بدتر هم می‌کند. اولویت مجلس انقلابی بهبود اوضاع معیشتی و دوری از حاشیه است.»

شایعه همراه همیشگی مطهری

در خرداد سال گذشته مخالفان اردشیر مطهری سعی داشتند او را قاتل معرفی کنند. ماجرا چنین بود هنوز یک هفته از شروع کار مجلس یازدهم نگذشته بود که برخی رسانه‌ها با تیتر «جنجال یک نماینده مجلس یازدهم» خبر از قتل یک ستوان دوم وظیفه توسط اردشیر مطهری نماینده جدید مردم گرمسار و آردان در سال ۱۳۹۱ دادند. بنابر این ادعا اردشیر مطهری زمانی که فرمانده یگان ویژه تهران بوده، ستوان دوم وظیفه‌ای را به قتل رسانده و به همین دلیل از نیروی انتظامی اخراج شده است. دفتر مطهری در تکذیبیه این شایعه آورد: «در آغازین روزهای شروع به کار مجلس انقلابی برخی رسانه‌های معاند نظام و اشخاصی که سابقه مشخصی در مخالفت با انقلاب و نیروهای انقلابی دارند و طاقت‌شان برای شروع تخریب مجلس تمام شده، اقدام به انتشار نامه‌ای جعلی علیه اردشیر مطهری نماینده مردم گرمسار و آرادان در مجلس شورای اسلامی کردند. این افراد جاعل و فریبکار نامه شماره ۱۷۱۴/۱۱۵/۴۲۱۴/۹۱۲۸۱۲۲ مورخه ۹۱/۳/۲۳ پلیس آگاهی ناجا به کانون سردفتران و دفتریاران را با همان شماره و تاریخ و امضا جعل کرده، مطلبی دروغ جای محتوای نامه اصلی گذاشته‌اند! این نامه در جست‌وجوی اینترنتی با عنوان «هشدار نیروی انتظامی درخصوص کلاهبرداری از دفاتر اسناد رسمی» به راحتی پیدا می‌شود و امضای نامه نیز متعلق به رئیس وقت پلیس آگاهی ناجا سرتیپ دوم پاسدار سیدحسن بتولی بوده است. جاعالان اما ضمن تغییر متن نامه، عنوان سردار بتولی را به رئیس بازرسی ناجا تغییر داده‌اند و به خودشان زحمت نداده‌اند که ببینند رئیس بازرسی ناجار در خرداد سال ۹۱ چه کسی بوده است؟!...» این در حالی است که اگر کین ای نسبت به مجلس جدید نبود، می‌توانستند با یک جست‌وجوی ساده اینترنتی متوجه جعلی بودن نامه شوند. کافی بود اسم سردار بتولی را جست‌وجو کنند تا بفهمند در آن تاریخ سمت ایشان چه بوده است؟

نماینده اصفهان خبر ندارد؟

گویی اجباری در تکذیب واقعیتی دارند که بارها تایید شده است مانند تیراندازی به یک زن در اصفهان! حسین میرزایی، نماینده اصفهان در پاسخ به این سوال که «ماجرای تیراندازی به دختران در اصفهان را مورد پیگیری قرار داده‌اید؟» گفت: اخباری در این زمینه نداشتیم. او در پاسخ به این سوال که یعنی می‌فرمایید چنین اخباری کذب است؟ بیان کرد: «چنین چیزی در اصفهان نبوده است.» این اظهارات در حالی از سوی نماینده اصفهان مطرح شد که پیش از او، رئیس کل دادگستری استان اصفهان با تایید خبر گفته بود: «پس از تشکیل پرونده‌ای در این زمینه، متهم به سرعت بازداشت و در تحقیقات صورت گرفته اعتیاد این فرد به مواد مخدر صنعتی تایید و مشخص می‌شود وی با استفاده از سلاح ساچمه‌ای به تیراندازی به سه خانم اقدام کرده است. در جریان رسیدگی به این پرونده، فقط یک نفر از آن سه نفر به پزشکی قانونی مراجعه می‌کند و طبق نظر پزشکی قانونی جراحت وارده به این فرد از نوع جراحت دامیه و جزئی بوده است.»

مواظب ژن خوب‌ها باشید

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری گفت: نخبگان دانشگاه‌ها اگر از کشور خارج شوند، در واقع ژن هوشمند را خارج کرده‌اند. باید شرایط را طوری فراهم کنیم که این ژن‌های نخبه در کشور بمانند. محمدعلی زلفی‌گل تاکید کرد: «یکی از راه‌های جلوگیری از خروج نخبگان، ایجاد شغل برای آنان است. باید اشتغال جوانان به پروژه اول ما تبدیل شود.» ژن خوبی که وزیر علوم از آن یاد کرد اذهان را به سمت پسر محمدرضا عارف برد. حمیدرضا عارف گفته بود: خیلی به این موضوع پرداخته شد. به جای اصل موضوع با سانسور اتفاقاتی افتاد و وقتی برای توضیح به من ندادند. صداوسیما اسم من را آورد و مطالب خلاف واقع به من نسبت داد اما فرصت پاسخگویی نداد. وقتی ژن‌های خوب هستند که می‌توان در عرصه مختلف استفاده کرد چرا به کار نگیریم. مثلاً در هنر، شجریان را داریم که ژن خوب همایون را دارد. اینکه چطور فردی ناعادلانه موضوع را مطرح می‌کند، باید ببینیم اهدافش چیست.

گل به‌خودی ضرغامی!

عزت‌ا... ضرغامی، وزیر میراث فرهنگی، در بازدید از پاسارگاد گفت: «کوروش اولین کسی است که برای وحدت اقوام تلاش کرد.» او اضافه کرد: «پاسارگاد متعلق به شخصیت جهانی کوروش است، صرف‌نظر از اینکه در اینجا دفن شده یا نشده، آنچه مهم است احترام به شخصیتی است که متعلق به ایرانیان است» ظاهرا ضرغامی از دیدگاه‌های رئیس‌جمهور نسبت به پاسارگاد و تخت‌جمشید بی‌خبر بوده که این‌گونه اظهاراتی دارد. رئیس‌جمهور پنج‌شنبه ۲۲ مهرماه در ادامه سفر یک روزه خود به استان فارس از مجموعه تاریخی تخت‌جمشید بازدید کرد. رئیسی در حاشیه این بازدید بیان کرد: یک پیام بنای تخت‌جمشید خطاب به ستمگران این است که ببینند سرنوشت کسانی که به مردم ظلم می‌کنند، چیست. رئیس‌جمهور در بازدید از مجموعه تاریخی تخت‌جمشید با جمعی از مردم و بازدیدکنندگان حاضر نیز صمیمانه گفت‌وگو کرد. رئیسی همچنین با کارشناسان مرمت آثار باستانی در محوطه تاریخی تخت‌جمشید نیز گفت‌وگو و با توضیحات آنها از جزئیات ترمیم بخش‌های مختلف این اثر باستانی ارزشمند، مطلع شد.

گزارش

مذاکرات تهران و ریاض چگونه پیش می‌رود؟

روابط ایران و عربستان در حال احیا

فیصل‌بن فرحان: ریاض برای مذاکره با تهران جدی است

آرمان ملی: «مذاکرات سازنده و مثبتی داشته‌ایم.» این سخن را مقامات دو کشور ایران و عربستان پس از ۴ دور مذاکره در بغداد اعلام کرده‌اند و حال همه منتظرند ببینند که چه زمانی مذاکرات میان تهران و ریاض به نتیجه خواهد رسید تا در ادامه شاهد از سرگیری روابط دیپلماتیک دو کشور و بازگشایی سفارتخانه‌ها و کنسولگری‌ها در تهران و ریاض باشیم. این در حالی است که پیش از این نیز مقامات کشورمان از احیای روابط با عربستان استقبال کرده و نسبت به این مذاکرات و راوبط روی خوشی نشان داده بودند. با این حال برخی مطرح می‌کنند که عربستان به جهت تاثیری که از ایالات متحده آمریکا می‌پذیرد نمی‌تواند روابطی مستقل از سیاست آمریکایی‌ها با ایران در پیش گیرد. اما برخی تحلیلگران بر این عقیده‌اند که با وجود رویکردهای اخیر دولت بایدن نسبت به ریاض، خروج سامانه‌های موشکی و نظامی پاتریوت از عربستان و طرح موضوعاتی مانند خاشقچی چندان نگاه مثبتی نسبت به ریاض ندارد و ترجیح می‌دهد آن سرمایه‌گذاری که دولت ترامپ بر روی این کشور انجام داد را ندهد. لذا از همین رو است که عربستان نیز می‌خواهد با اتخاذ سیاستی مستقل در منطقه، روابط خود را با ایران احیا کند و از انزوای فعلی خارج شود. هر چند که بحران یمن که عده‌ای آن را باتلاق یمن می‌خوانند نیز مزید بر علت شده تا عربستان بخواهد هرچه سریعتر از این شرایط خارج شود و به روابط خود پیش از سال ۹۴ با ایران بازگردد. اینکه چرا بعد از ۵ سال قطع روابط و ردوبدل شدن پیام‌های توهین‌آمیز میان مقام‌های دو کشور، بالاخره تهران و ریاض بر سر مذاکره و از سرگیری روابط به توافق رسیده‌اند یک مساله مهم است. هرچند روابط تهران و ریاض در دولت حسن روحانی قطع شد اما مسببان آن قطعا از جریان مخالف بودند. این در حالی است که برخی مطرح می‌کنند حالا ورق برگشته و دولت ابراهیم رئیسی در آستانه اعلام از سرگیری روابط دیپلماتیک با عربستان است.

مذاکرات صمیمانه

وزیر امور خارجه عربستان‌سعودی در مصاحبه با فایننشال تایمز اظهار داشته که ریاض درخصوص مذاکرات با تهران جدیت دارد که به تحلیل این نشریه نشان‌دهنده تمایل عربستان‌سعودی برای ترمیم روابط با جمهوری اسلامی ایران است. فیصل‌بن فرحان آل‌سعود اذعان کرده ریاض درحال بررسی دادن مجوز به ایران برای باز کردن کنسولگری خود در شهر بندری جده است، اما افزوده که مذاکرات پیشرفت کافی برای احیای کامل روابط دیپلماتیک نداشته، چیزی که به ادعای این مقام، خواست ایران است. وی گفته مذاکرات با ایران صمیمانه بوده و در عین حال آن را اکتشافی توصیف کرده است. وزیر خارجه سعودی با بیان اینکه ریاض درخصوص مذاکرات جدی است، مدعی شده است: برای ما این تغییر چندان بزرگی نیست. ما همیشه گفته‌ایم که می‌خواهیم راهی برای ایجاد ثبات در منطقه پیدا کنیم. وی اظهار کرده؛ تلاقی رویدادهایی باعث شد احساس کنیم زمان مناسب برای گفت‌وگو با ایران است. ما همیشه مایل بودیم در صورت جدی بودن آنها گفت‌وگو کنیم. عوامل مختلفی دخیل بودند.

بازگشایی کنسولگری‌ها؟

تحولات پیرامون عربستان در شرایطی رقم می‌خورد که آنتونی بلینکن وزیر امور خارجه آمریکا پنج‌شنبه در واشنگتن میزبان فیصل‌بن فرحان وزیر امور خارجه عربستان‌سعودی بود. وزیران خارجه دو کشور در این دیدار درخصوص طیف گسترده‌ای از موضوعات از جمله ایران و جنگ یمن بحث و تبادل نظر کردند. پیش‌تر پایگاه خبری بلومبرگ به نقل از منابع آگاه از مذاکرات میان ایران و عربستان‌سعودی مدعی شد، ایران از عربستان‌سعودی خواسته به عنوان تمهیدی برای پایان دادن به جنگ یمن، کنسولگری ایران در جده و کنسولگری عربستان‌سعودی در مشهد گشوده شود. بلومبرگ به نقل از دو منبع آگاه خود آورده است: ایران پیشنهاد بازگشایی کنسولگری‌ها در مشهد و جده را به نشانه حسن‌نیت داده و یکی از این دو منبع هم گفت که مذاکرات به طور کلی پیشرفت کرده است، اما پای جزئیات که به میان می‌آید، مذاکرات پیچیده و دشوار می‌شود. تازه‌ترین دور از مذاکرات میان عربستان‌سعودی و ایران در ۲۱ سپتامبر گذشته برگزار شد و انتظار می‌رود که دور جدید آن هم به‌زودی برگزار شود. وزارت امور خارجه ایران و مرکز ارتباطات بین‌الملل عربستان‌سعودی تاکنون پاسخ فوری به درخواست این رسانه برای اظهارنظر در این‌باره نداده‌اند. چندی پیش نیز خبرگزاری فرانسه به نقل از منابع مطلع گزارش داد که تهران و ریاض به حصول توافق جهت کاهش تنش‌ها نزدیک شده‌اند. همچنین، خطیب‌زاده سخنگوی وزارت امور خارجه ایران با تأیید برگزاری چهار دور مذاکره با عربستان، گفته بود: توافق هیأت ایرانی و عربستانی این بود که مذاکرات پشت درهای بسته انجام شود. تلاش داریم که روابط ایران و عربستان به تحقق آرامش، صلح و ثبات در منطقه خلیج فارس کمک کند.

گفت‌وگو

علی اصغر زرگر در گفت‌وگو با «آرمان ملی»:

طالبان «بدون دولت فراگیر» تاثیرگذار نخواهد بود

طالبان فاقد کادرهای تربیت شده است

برخی گمان می‌کنند طالبان در طول زمان متمدن می‌شود

آرمان ملی: هنوز استقرار دوباره دولت طالبان پس از بیست سال در افغانستان به صد روز نرسیده، شاهد موج انفجارهایی هستیم که داعش مسئولیت آن را بر عهده می‌گیرد. پس از انفجار اخیری که چندی پیش در مسجد سیدآباد در ایالت قندوز افغانستان به وقوع پیوست روز گذشته نیز انفجاری در مسجد شیعیان ایالت قندهار باعث ایجاد تلفات بسیاری شد که نشان می‌دهد دولت طالبان با وجود استقرار، هنوز نتوانسته ثبات و امنیت را در این کشور برقرار نماید. در همین رابطه و برای بررسی چشم‌انداز استقرار صلح و امنیت در افغانستان «آرمان‌ملی» با علی اصغر زرگر به گفت‌وگو پرداخته است که می‌خوانید.

داعش با انفجارهایی در مساجد شیعیان افغانستان؛ طالبان را به چالش گرفته است، چه ارزیابی از این وضعیت دارید؟

گروه طالبان درواقع پس از بیست سال مبارزه با اسلحه و تا حدودی تروریستی و چریکی توانست که با هماهنگی و امضای موافقت‌نامه با آمریکایی‌ها و رضایت نسبی همسایگان، قدرت را در کابل به دست بگیرد. طالبان فاقد هرگونه تشکیلات اداری، اطلاعاتی، امنیتی و یا حتی نظامی است. از سوی دیگر فاقد کادرهای تربیت شده برای ایجاد و اداره چنین سازمان‌ها و نهادهایی هستند. مبارزه با گروه‌های تروریستی که در افغانستان لانه کرده‌اند نیازمند یک تشکیلات اطلاعاتی، نظامی و امنیتی برای شناسایی گروه‌های تروریستی است و قبل از اینکه موفق به انجام عملیات بشوند به آنها ضربه بزند و اقدامات خرابکارانه را خنثی کند. درست است که طالبان با زور اسلحه توانسته است که تسلط خودش را بر افغانستان مسجل بکند و به صورت انحصاری پشتون‌ها قدرت را در کابل به دست گرفته‌اند و یک دولتی را تشکیل دادند. با این حال طالبان فاقد هرگونه تشکیلات اداری منسجم، تشکیلات نظامی منسجم و تشکیلات اطلاعاتی منسجم هستند که ایجاد چنین تشکیلاتی زمان‌بر است و طالبان هم با توجه به اینکه گروه چریکی در حال مبارزه بود و در داخل شهرها نبوده و حزب و تشکیلاتی نداشته است، بنابراین مدتی طول خواهد کشید تا چنین تشکیلات و سازمان‌هایی را ایجاد بکند. این سازمان‌های اطلاعاتی و امنیتی هستند که می‌توانند اشراف امنیتی داشته باشند روی گروه‌های مختلف و اقدامات آنها را رصد بکنند و در زمانی که می‌خواهند دست به اقدامات تروریستی بزنند آنها را شناسایی و خنثی کنند. در شرایطی که طالبان فاقد نهادها و سازمان‌هایی مشابه است، گروه‌های تروریستی می‌توانند به فعالیت خودشان ادامه بدهند. داعش از قبل هم در افغانستان حضور داشت و گاهی مواقع هم می‌گفتند داعش با طالبان همکاری‌هایی دارد. امروزه طالبان بر این نظر است که بیاید و امنیت افغانستان را به دست بگیرد و گروه‌های مخرب مانند داعش و... را مهار و از بین ببرد. به نظرم در کوتاه‌مدت این امکان‌پذیر نیست. راه‌حل بهتر این است که طالبان که به‌دنبال شناسایی بین‌المللی است و خواهان آن است که مشروعیت حکومتش به رسمیت شناخته شود، دولت فراگیر تشکیل بدهد و یک اجماعی از سایر قومیت‌های افغانستان به وجود آورد.

با توجه به اتفاقات اخیر فکر می‌کنید این حملات با چه اهدافی صورت می‌پذیرد؟

با توجه به ایجاد این اجماع کلی، راه نفوذ گروه‌های تروریستی را ببندد. یکی از اهداف گروه‌های مخرب و جنایتکار مثل داعش این است که تفرقه ایجاد بکنند و لذا گروه‌های قومی، نژادی و مذهبی را مورد حمله و اقدامات تروریستی قرار می‌دهند تا بدین وسیله تفرقه و تشنج در جامعه افغانستان به وجود آورند و کنترل را از دست طالبان و حکومت مرکزی بگیرند و افغانستان را جولانگاه خودشان بکنند. برای اینکه این بهانه و عامل تفرقه از داعش گرفته شود، یک دولت فراگیر تشکیل شود و با تعیین بازه زمانی مشخص اعلام کنند انتخابات فراگیر و ملی برگزار کنند. لویه جرگه‌ای که از همه اقوام قومی، نژادی تشکیل شود. یک دولت ملی فراگیر، این باعث می‌شود تا حدودی جلوی تفرقه و تشنج قومی، نژادی و مذهبی گرفته شود و بعد هم در فکر کنترل چنین گروهایی که می‌خواهند تشنج‌آفرینی و ایجاد تفرقه بکنند گرفته شود. جامعه بین‌المللی هم کمک‌های بشردوستانه را ادامه بدهد و تداوم داشته باشد ولی تا زمانی که دولت فراگیر تشکیل نشود از شناسایی دولت طالبان خودداری شود، به‌عنوان فشاری از سوی جامعه جهانی به گروه طالبان ولی در مجموع تا زمانی که طالبان نتواند تشکیلات منسجم نظامی، اطلاعاتی، امنیتی و... در سطح کشور افغانستان ایجاد کند، ما شاهد چنین فجایعی از جانب جنایتکارانی که در قالب گروهای تروریستی نظیر داعش هستند، خواهیم بود.

رئیس شورای راهبردی روابط خارجی، هفته گذشته در مصاحبه‌ای اعلام کرد ایران قصد مداخله در امور داخلی افغانستان را ندارد ولی منافع مشروعی در آن کشور دارد که باید تامین شود؛ با وجود طالبان در افغانستان امکان تامین منافع ما وجود دارد؟

اگر از قدرت یافتن طالبان در افغانستان جلوگیری می‌شد؛ کشتار، بمب‌گذاری و جنگ داخلی تداوم می‌یافت. یک نظر این است که با تسلط طالبان بر کل افغانستان از این جنگ و جدال جلوگیری شده است و به‌عنوان یک قدرت مسلط در کابل مستقر است و دیگر شاهد جنگ‌های چریکی مداوم در سطح افغانستان نیستیم. این دیدگاه بیانگر جنبه مثبت تسلط طالبان بر افغانستان و قرار گرفتن در راس قدرت است. با زمینگیر شدن طالبان در قدرت به تدریج آنها به واقعیت‌های سیاست، قدرت و اداره مملکت و مشکلات پی می‌برند و از یک گروه چریکی در حال مبارزه باید بنشینند و فکری به مملکت‌داری، ایجاد ارتش رسمی و تشکیلات اداری و... بکنند. کم کم طالبان را بشود گروه متمدنی که خواه ناخواه باید مشکلات مملکت را حل و فصل کند، درآورد. به‌جای اینکه وضعیت نامعلومی از جنگ‌های چریکی، درگیری‌های نژادی، قومی و مذهبی که می‌تواند برای منافع جمهوری اسلامی زیان‌آور باشد با یک حکومت مرکزی طرف هستیم که اسمش طالبان است. با این حکومت مرکزی از نظر دیپلماسی، نظامی و تهدیدات تعامل داشت و روابط همسایگی داشت. لذا بخشی از حاکمیت جمهوری اسلامی ایران از این منظر حضور طالبان را در راس قدرت تاحدودی مثبت می‌دانند تا اینکه با یک افغانستانی که دولت مرکزی همیشه در حال جدال و کشمکش با گروه‌های چریکی، خرابکار و... روبه‌رو باشند. این حکومت مرکزی احتمالا بتواند مسلط بشود و بتواند تسلط خودش را مستحکم‌تر کند شاید بتواند با گروه‌هایی مانند داعش و سایر گروه‌های مخرب که احتمالا از مرزهای افغانستان سرریز شوند، مقابله کند. اگر حکومت مرکزی قدرتمند در افغانستان باشد هر چند از نظر ایدئولوژی متفاوت با ما باشد، در مقابل امنیت مرزها، مواد مخدر و مقابله با گروه‌های تروریستی مسئول خواهد بود. اگر این حکومت مرکزی نباشد، نمی‌توان کسی یا گروهی را مسئول دانست و با آن مراوده داشت.